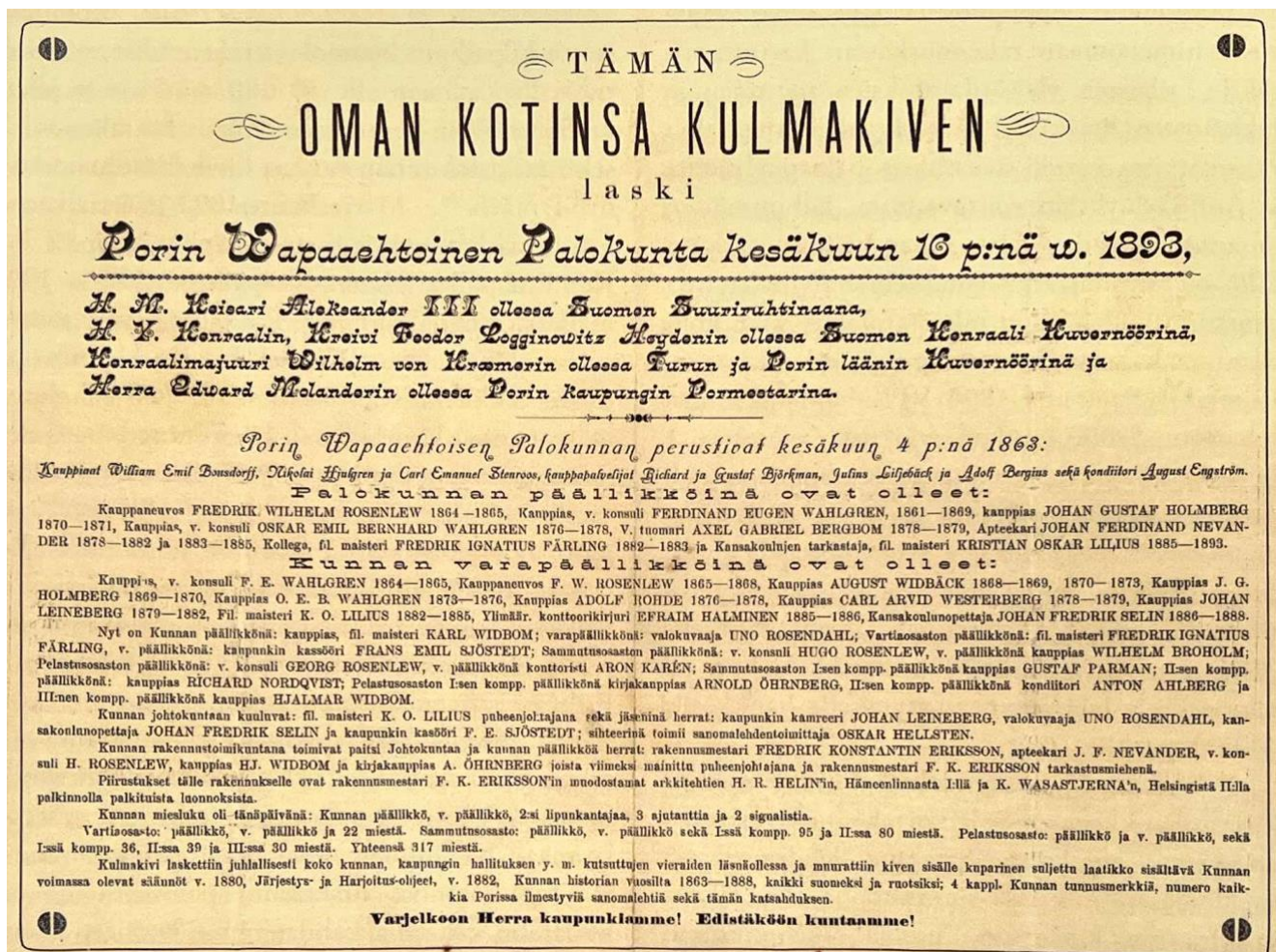

PALOKUNNANTALON MUISTOLAATAN JA PERTTI KAUPPILAN MUOTOKUVAN PALJASTAMINEN

Teksti: Lauri Lempinen, kuvat: Ari Lehtimäki

Palokunnantalo vihittiin juhlallisesti menoin käyttöön 2.12.1894, joten 2.12.2014 siitä tuli kuluneeksi 120 vuotta. Tällöin paljastettiin alempana oleva muistolaatta ja Pertti Kauppilan muotokuva. "Oman kodin kulmakiven" edeltäviä aikoja, rakennushanketta eri vaiheineen ja rakennuksen historiaa on kuvattu laatimassani puheenjohtaja Tarja Hakasen pitämässä juhlapäivän puheessa.

Historiateoksemme sivulla 98 on oheinen Heikki Takalan skannaaman dokumentin kuva.

Ari Lehtimäen kanssa 150-v-juhluvuonna käynnistin hankkeen kulmakiven laskemisen muistolaatan hankkimiseksi. Laatan suunnittelemiseksi laadin oheisen "mallin" kulmakiven lieriöön kätketyn asiakirjan tyyliä mukailen. Valumuottia tehtäessä ei mallia tietenkään voitu noudattaa. Laatan valmistamisesta vastasi Valimoinstituutti Ari Lehtimäen junailemana.

TÄLLE PAIKALLE OMAN KOTINSA KULMAKIVEN

l a s k i

***Porin Vapaaehtoinen Palokunta kesäkuun 16 p:nä w. 1893.
Palokunnantalo vihittiin käyttöön joulukuun 2 p:nä w. 1894.
Varjeltoon Herra kaupunkiamme! Edistäköön kuntaamme!
joulukuun 2 p:nä w. 2014***

PORIN VAPAAEHTOINEN PALOKUNTA RY

RAVINTOLA PUNAINEN KUKKO

Puheenjohtaja Tarja Hakanen Hakasen pitämä puhe:

Arvoisat läsnäolijat, hyvät naiset ja herrat

Kun Porin VPK oli perustettu kesäkuun neljäntenä päivänä v. 1863, ei sillä alkuaikoina ollut tiloja kokoontumiseen ja harjoitukseen. Heti seuraavana vuonna hankittiin ensimmäinen paloruisku, jota säilytettiin kauppias P.A. Inbergin alustassa. Saman vuoden syksyllä palokunta pystyi kuitenkin omalla kustannuksellaan rakentamaan kalustohuoneeksi lautasuojuksen nykyisen Kauppakeskus Isokarhun kohdalle.

Palokunnan kokoukset ja muut kokoontumiset pidettiin monissa eri paikoissa kulloisenkin tarpeen ja saatavuuden mukaisesti.

Palokunnan toiminnan kehittyessä kalustohuone kävi ahtaaksi. Lisäksi kaupunki päätti rakentaa tontille kansakoulun, joten uudet tilat oli löydettävä. Kesken kaupungin kanssa v. 1879 käytyjen neuvottelujen tuli tietoon, että merimies K.G. Nordlundin omistama talo ja tontti 44 ensimmäisessä kaupunginosassa oli myytävänä. Erilaisin rahoitusjärjestelyin Porin VPK:sta tuli v. 1880 talon ja tontin omistaja. Tontti on sama, jolla nytkin toimimme.

Vuosikokouksessaan maaliskuussa 1892 palokunta päätti ryhtyä toimiin oman, monialaisesti palvelevan palokunnantalon rakentamiseksi. Niinpä jo seuraavan kesäkuun 16. päivänä laskettiin "oman kodin" kulmakivi tähän rakennuksen koilliskulmaan. Talo vihittiin käyttöön 2.12.1894, josta tänään tulee kuluneeksi tasan 120 vuotta.

Talon valmistuminen monine käyttömahdollisuuksineen vilkastutti palokunnan toimintaa ja tarjosi mahdollisuudet myös kaupungin muiden järjestöjen lisääntyvälle kulttuuri- ym. toiminnalle, sillä talossa oli mm. näyttämö, lukusali, pianohuone, ravintola ja kokoushuoneita.

Rakennuskustannuksista n. 2/3 osaa katettiin vieraalla pääomalla, joten palokunta velkaantui melkoisesti. Suurena yllätyksenä palokunnalle tuli tietoon edesmenneen kauppias Gustaf Svensbergin testamenttilahjoitus suuruudeltaan 50.000 markkaa.

Ravintolatoimintaa on harjoitettu paitsi VPK:n omana toimintana varsinkin lukuisten vuokralaisten toimesta. Palokunnan saatua vuosikymmenien saatossa muita toimitiloja alkuperäinen palokunnantalo on jo pitkään ollut ainoastaan ravintolakäytössä. Sen sisätilat ovat kokeneet lukuisia uudistuksia, mutta myös ulkopuolelta on pidetty huolta. 1900-luvun alkupuolella hirsirakennus sai lautavuorauksen, ja v. 2009 ulkovuori kunnostettiin perusteellisesti osittain EU:n ja kaupungin avustuksella.

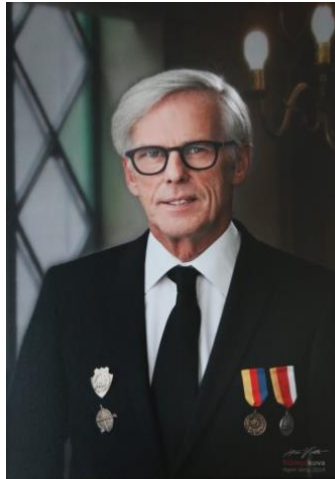
Vuonna 1977 vuokralaiseksi tuli Pertti Kauppila. Ravintolan nimenä oli muutamia vuosikymmeniä Puistokeskus, kunnes Kauppila v. 1983 palautti perinteikkään Punainen Kukko nimen käyttöön. Huomattava uudistus oli v. 1992, kun kellarikerrokseen kaivettiin Yökukko, joka suojattiin sprinklauksella. Pertti ja Liisa Kauppilan ja VPK:n yhteistyöstä kuulemme hetken päästä lisää siirtyessämme Kerhohuoneellemme.

Hyvät kuulijat! Pyydän nyt, että Porin VPK:n kunniapäällikkö Matti Kraapo paljastaa talon 120 vuotta sitten suoritetun vihkimisen muistokilven. (Paljastamisen jälkeen): Kilvestä on luettavissa seuraava teksti:

Tälle paikalle oman kotinsa kulmakiven laski Porin Wapaaehtoinen Palokunta kesäkuun 16 p:nä w. 1893. Palokunnantalo vihittiin käyttöönsä joulukuun 2 p:nä w. 1894. Varjelkoon herra kaupunkiamme! Edistäköön kuntaamme! Joulukuun 2 p:nä w. 2014
Porin Vapaaehtoinen Palokunta ry, Ravintola Punainen Kukko

Laatan paljastusseremonioiden jälkeen siirryttiin kerhohuoneelle, jossa paljastettiin ravintoloitsija, Esikunnan jäsen Pertti Kauppilan muotokuva. Paljastussanat lausui puheenjohtaja Tarja Hakanen, joka kiitti Kauppilaa hänen moninaisesta VPK:lle osoittamastaan tuesta ja ravintolarakennuksen ylläpidosta. Airuet Pirjo Soini ja Sirpa Tanninen poistivat muotokuvan peitteen, jonka jälkeen Kauppila esitti kiitoksensa. Kauppilan toimintaa on kuvattu Lauri Lempisen laatimassa muotokuvan esittelytekstissä,

”Johtaja Pertti Kauppila on syntynyt 24.4.1948 Kemissä, 1972 puoliseksi Liisa, os. Sundell, kolme lasta.

Liittyi palokuntaan 1.2.1978. On osallistunut ravintolarakennuksen ulkopuolisiin korjauksiin, vastannut ravintolatilojen sisäremonteista ja tukenut monin tavoin VPK:n toimintaa. Liittyi Esikunnan jäseneksi 12.8.2003.

Ravintola-alan opintoja kotimaassa ja ulkomailla. Työkokemusta Helsingin suurhotelleissa.

1894 valmistuneen VPK-talon ravintolatoimintaa on pidetty joskus palokunnan omana toimintana sekä lukuisten vuokralaisten toimesta. 1915 talo määrättiin vuokrattavaksi yli kolmeksi vuodeksi venäläiselle sotaväelle. 1918 VPK-tiloja oli punakaartin ja 1944 armeijan käytössä. Ehtipä samana vuonna venäläinen valvontakomissiokin käyttää talon tiloja.

1977 tammi-helmikuun vaihteessa ravintolan liiketoiminta oli myynnissä. Silloin Puistokeskuksena toimineen ravintolan ostamispäätös piti tehdä yhdessä yössä. Pertti Kauppilan päätös oli myönteinen. Alkuperäinen nimi Punainen Kukko palautettiin käyttöön 1983. Vanhaan ”Karvalakkiin” (Viini- ja olutupa) avatiin Club 20 –disko.

1992 ravintolan alle kaivettiin Yökukko-niminen yökerho, joka suojattiin kaupungin vesijohtoverkostoon kytketyllä ns. kotisprinklerillä.

Pori Jazzin alkutaipaleella PK oli suosittu jamipaikka, ja ravintola vastasi laajasti festivaalin catering-palveluista. Yrityksen muita mainittavia ravintolatoimintoja ovat olleet mm. Raviravintola, Pistekahvila, Cotton Club, Kesäravintola Kirjuri, PK-Kabinetti ja Bar Kino.

Yritys toimi pitkään nimellä Porin Ravinola ja Viihde Oy, sittemmin nimellä PK -Taberna Oy. Kauppilat myivät ravintolan uusille yrittäjille 2.5.2017.

Kauppilan asunto Kuuminaissa Villa Lindars-nimisellä tilalla on talossa, joka aikoinaan oli kunniapäällikkö Lauri Lindroosin omistuksessa. Paikalla pidettiin lukuisia Hallinnon kokouksia, siikaretkiä, nuorten leirejä ja muuta palokunnan toimintaa”.

Muotokuvan on valmistanut Elämyskuva / Studio Harri Virta, kuvannut Heikki Takala.

Muistolaatta on palokunnantalon, nykyisen ravintolarakennuksen koilliskulmalla, jonne kulmakivi aikoinaan laskettiin. Päättyyn tehty terrassiosuus on tehty paljon myöhemmin.

